

MAIJS

2016

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja **ZINĻNESIS**

Muzeju naktī aicina vērt durvis Latvijas vēstures stāstam

Pirmo reizi kopš pārcelšanās no Rīgas pils uz pagaidu mājvietu Brīvības bulvārī 32 Latvijas Nacionālais vēstures muzejs apmeklētājiem piedāvās nebijušu iespēju – vienuviet secīgā stāstā gandrīz 30 zālēs iepazīt Latvijas vēsturi no pirmo iedzīvotāju ienākšanas Latvijas teritorijā līdz 21. gadsimtam, tādējādi sniedzot iespēju stiprināt nacionālo pašapziņu, lepnumu par savu zemi, tautu un valsti. Vakara gaitā varēs aplūkot visas muzeja pamatekspozīcijas un izstāžu zāles – to pilnīga iekārtošana nupat noslēgusies.

Detalizētāk par Muzeju nakts programmu LNVM un tā nodaļās – 5.-6. lpp.

Attēlā: Latvijas Nacionālā vēstures muzeja ieejas durvis

Brīvības bulvārī 32, Rīgā.

Foto: LNVM.

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs
Lāčplēša iela 106/108, Rīga LV-1003, tālr. 67223004, e-pasts: muzejs@lnvm.lv

WWW.LNVM.LV

NODAĻAS:

LNVM pamatekspozīcija
un izstāžu zāles
Brīvības bulvāris 32,
Rīga LV-1050
tālrunis: 67221357
e-pasts: info@lnvm.lv

LNVM nodaļa „DAUDERI”
Sarkandaugavas iela 30,
Rīga LV-1005
tālrunis: 67391780
e-pasts: dauderi@lnvm.lv

LNVM nodaļa ĀRAIŠU
ARHEOLOGISKAIS MUZEJPARKS
Āraiši, Amatas novads LV-4140
tālrunis: 64107080
e-pasts: araisi@lnvm.lv

LNVM nodaļa
TAUTAS FRONTES MUZEJS
Vēcpilsētas iela 13/15,
Rīga LV-1050
tālrunis: 67224502
e-pasts: tfm@lnvm.lv

Izstādes

vieta: LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS
pamatekspozīcija un izstāžu zāles Brīvības bulvārī 32, Rīgā

laiks: līdz 29. maijam

izstāde “Prāga caur slepenpolīcijas objektīvu. 20. gs. 70.-80. gadu fotogrāfijas”

laiks: līdz 18. septembrim

izstāde “Ceļā uz latviešu tautu”

pastāvīgā ekspozīcija

“Latvijas senvēsture”, “Livonija”, “Latvijas teritorija un iedzīvotāji 16.–18. gs.”,

“Kurzemes un Zemgales hercogiste 16.-18. gs.”,

“Muiža un muižniecība 17.–19. gs.”, “Zemnieku tradicionālais dzīvesveids 19. gs.”,

“Dzīvesvide un ikdiena 19. gs. un 20. gs. sākumā: bīdermeiera un jūgendstila interjeri”,

“Tehniskā modernizācija 19. gs. un 20. gs. sākumā”,

“Latvieši 19. gs. otrajā pusē un 20. gs. sākumā: nacionālā pašapziņa, kultūra un sabiedriskā dzīve”,

“Latvijas Republika. 1918.–1940.”,

“Art Deco interjers Latvijā 20. gs. 30. gados”,

“Latvijas Republikas okupācija un pievienošana PSRS. 1940.–1941.”,

“Totalitāro okupācijas režīmu represijas pret Latvijas iedzīvotājiem. 1940.–1953.”,

“Padomju vara Latvijā: ideoloģija, pārvalde un saimniecība. 1944.–1985.”,

“Ikdienas dzīve Padomju Latvijā. 20. gs. 60. gadu dzīvokļa interjers”,

“Latvijas Republikas valstiskās neatkarības atjaunošana”,

“Latvieši svešumā (1944.–1990.)” (jaunums!).

Pieejamas nodarbību telpas skolēniem muzejpedagoģiskajām programmām “Senā skola”,

“Viduslaiku bruņinieki” un citām aktivitātēm.

pastāvīgās izstādes

“Senā skola”, “Nauda Latvijā” un “17.–19. gs. portreti no LNVM krājuma”, **“Sakrālā māksla” (tikš atvērta maija sākumā)**

vieta: LNVM nodaļa “DAUDERI”

Sarkandaugavas ielā 30, Rīgā

laiks: līdz 29. maijam

Rutas Appenas gleznu un apgleznotu durtiņu izstāde „Manas dvēseles ziedu durvis”

pastāvīgās izstādes

“Divas dienas Kārļa Ulmaņa dzīvē”, “Gaida Graudiņa kolekcija”, “Dauderu vēsture”

vieta: LNVM nodaļa TAUTAS FRONTES MUZEJS

Vecpilsētas ielā 13/15, Rīgā

pastāvīgā ekspozīcija

“Atmoda – LTF – neatkarība”, paplašināta ar sadaļu “Parlamentārā revolūcija”

LNVM izstādes ārpus muzeja

izstāde “Mūsdienu Latvijas Republikas pilsētu un novadu apbalvojumi”

vieta: Latvijas Republikas Saeimas bibliotēka | laiks: no 29. aprīļa līdz 10. novembrim

LNVM virtuālās izstādes

YouTube kanālā *LatvijasNacionālais vēstures muzejs LNVM* apskatāmas virtuālās izstādes, kurās ietverti muzeja kolekciju izcilākie priekšmeti un dokumenti. Izveidota slaidrāde par etnogrāfiskajām saktām, kāzu fotogrāfijām, tautastērpiem, Ādama Alkšņa zīmējumiem, Kuzņecova porcelānu u.c. Tapušas izstādes par Raini un Aspaziju Kastaņolā, par Brīvības pieminekli, par “Rietumeiropas dālderī”. Jaunākās izstādes ir “Barikādēm – 25”, “Ieskats Pieminekļu valdes etnogrāfiskajās ekspedīcijās” un “Pasaules uzskats un maģiskie simboli akmens laikmetā Latvijā”.

LNVM ceļojošās izstādes

Izstāde “Baltijas brīvības ceļš”

vieta: Rīgas 72. vidusskola | laiks: 2.–6. maijs

Izstāde “Rīgas naudai - 800”

vieta: Rīgas Tehniskā koledža | laiks: 5.–6. maijs

Izstāde “Latvija Neatkarības kara laikā. 1918.–1921.”

vieta: Rīgas Franču licejs | laiks: 16.–20. maijs

Izstāde “Kas pagātņi pētī, nākotni svētī”

vieta: Nīcas vidusskola | laiks: 16.–24. maijs

Pasākums

Nodarbība bērniem “Latvijas muižu stāsti”

vieta: LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS

Brīvības bulvārī 32, Rīgā

laiks: 21. maijā plkst. 12.00

Mazi un lieli vēstures interesenti gaidīti uz nodarbību ģimenēm ar bērniem “Latvijas muižu stāsti”, kas notiks “Muzeju nakts 2016” ietvaros.

Nodarbībā muzeja ekspozīcijā “Muižas un muižniecība 17.–19. gs.” bērni uzzinās, kā Latvijas teritorijā pirms vairākiem gadsimtiem veidojās muižnieku kārta. Kāds bija hercogu, grāfu un baronu dzīvesveids? Kā tie pavadīja darba dienas un kādas nodarbes bija iecienītas brīvajā laikā? Kad sāka

celt greznās muižu dzīvojamās ēkas? Kāpēc Rundāles pils tik ļoti atšķiras no Rīgas pils? Kas saista Jaungulbenes muižu un namu Brīvības bulvārī 32, kurā pašlaik atrodas Latvijas Nacionālā vēstures muzeja izstāžu un ekspozīcijas zāles? Latvijas kartē tiks meklētas muižas, kuru fotogrāfijas redzamas muzeja ekspozīcijā. Noskaidros, kuras muižas un pils, pēc apmeklētāju domām, ir populārākās mūsdienu Latvijas apceļotāju vidū un kurās bērni paši ir pabijuši? Nodarbības noslēgumā, kā allaž, varēs aizpildīt uzdevumu lapu un, iedvesmojoties no senajām Latvijas muižām, uzzīmēt savu sapņu muižu.

Vecāki aicināti fotografēt un filmēt!

Maksa par līdzdalību pasākumā 4 EUR neatkarīgi no ģimenes locekļu skaita. Par ģimeni šo nodarbību kontekstā muzejs uzskata pirmsskolas un jaunāko klašu bērnus, kurus pavada pieaugušie (vecāki, radnieki, draugi). Latvijas Nacionālais vēstures muzejs reizi mēnesī rīko nodarbības ģimenēm ar

bērniem, aicinot laiku pavadīt kultūrvēsturiskā vidē un izzinot kultūras vērtības.

Cikla “Muzejs ģimenei” nodarbības atsāksies rudenī – 10. septembrī, 8. oktobrī, 12. novembrī, 10. decembrī. Attēlā: ieskats LNVM ekspozīcijā “Muižas un muižniecība 17.–19. gs.”.

Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVM.

Pasākums

Ikgadējie muzeja zinātniskie lasījumi

vieta: **LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS**

Brīvības bulvārī 32, Rīgā, 4. stāva Konferenču zālē

laiks: **11. maijā, sākums plkst. 10.00**

LNVM ikgadējos zinātniskos lasījumus jau tradicionāli aicināti apmeklēt arī kolēģi no citiem muzejiem, skolotāji un vēstures interesenti. Ieeja – brīva.

PROGRAMMA

10.00 – Arnis Radiņš. Lasījumu atklāšana. Ievadvārdi.

10.10 – Normunds Grasis. “Auklas keramikas kultūra un Aboras I apmetne vēļajā neolītā”.

10.30 – Alise Šulte, Daniels Gunnarssons. “Īss ieskats Salaspils Laukskolas apmetnes un kapulauka keramikas telpiskajā analīzē”.

10.50 – Jānis Ciglis. “Dzelzs izmantošanas pirmsākumi Baltijas jūras reģionā”.

11.10 – Baiba Dumpe. “Keramikas izgatavošana Latvijas teritorijā vidējā un vēļajā dzelzs laikmetā –

mīti un pierādījumi”.

11.30 – Artūrs Tomsons. “Lībagu Sāraju kapulauka lamelāra bruņu plāksnes”.

11.50 – Una Untule-Judvaite. “Latvijas un Skandināvijas sakari vēļajā dzelzs laikmetā (historiogrāfisks apskats)”.

12.10 – Mārtiņš Vāveris. “Romans impērijas monētas LNVM Numismātikas nodaļas krājumā: precizētās un noteiktās”.

12.30 – Imants Cīrulis. “Lēņu grāmatas LNVM krājumā kā 15.-16. gs. Livonijas vēstures un sabiedrības atspulgs”.

12.50-13.50 – pārtraukums.

13.50 – Anda Ozoliņa. “Polijas monētas LNVM krājumā. Monētu kolekcija”.

14.10 – Gunita Baumanē. “Fotogrāfijas attīstības vēsture, skatoties caur Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājuma prizmu”.

14.30 – Natālija Ameļoškina. “Cittautu tradicionālie priekšmeti LNVM Etnogrāfijas nodaļas kolekcijās. To ienākšanas ceļi (1920.-1928.) un dāvinātāji”.

14.50 – Anita Meinarte. “Latvijas Nacionālā vēstures muzeja mēbeļu un sadzīves priekšmetu kolekcijas un to interpretācija 20. gs. 20.-30. gadu interjera izveidē muzeja ekspozīcijā”.

15.10 – Olga Miheloviča. “Ebreju vēstures atspoguļojums Rīgas pils jaunajā ekspozīcijā: idejas un iespējas”.

15.30 – Laima Grīnberga. “Mūsdienu Latvijas Republikas pilsētu un novadu apbalvojumi”.

15.50 – Diskusijas. Konferences noslēgums.

Attēlā: LNVM Konferenču zālē.

Foto: LNVM.

Pasākums

vieta: LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS

Brīvības bulvārī 32, Rīgā

laiks: 21. maijs, plkst. 19.00 – plkst. 01.00

Programma “Piedzīvo 13 000 gadus vienā vakarā!”

“Atver Latvijas Nacionālā vēstures muzeja durvis!”

Pirmo reizi Muzeju naktī atvērta visa Latvijas vēstures ekspozīcija un mainīgo izstāžu zāles.

30 zālēs iespēja secīgā stāstā vienuviet iepazīt Latvijas vēsturi, sākot ar pirmo iedzīvotāju ienākšanu Latvijas teritorijā līdz pat mūsdienām, 21. gadsimtam, tā stiprinot nacionālo pašapziņu, lepnumu par savu zemi, tautu un valsti. Vakara gaitā visu ekspozīcijas zāļu durvis būs atvērtas un varēs izsekot, kā mainās laikmeti, notikumi, varas, ikdienā un svētkos lietojamie priekšmeti, māju un dzīvokļa interjers, kā veidojas mūsu tautas kultūrvēsturiskās vērtības, kas saglabājušas savu nozīmi līdz pat mūsdienām – tautas tērpi, rotas, Dziesmu svētki, literatūra, mūzika, māksla, valsts simboli.

“Slepenās durvis”

aicinās ielūkoties izstādē “Prāga caur slepenpolīcijas objektīvu”, kas tapusi sadarbībā ar Čehijas Republikas vēstniecību Latvijā.

“Durvis uz naudas pasauli” pavērs ieeju LNVM pastāvīgajā izstādē “Nauda Latvijā”.

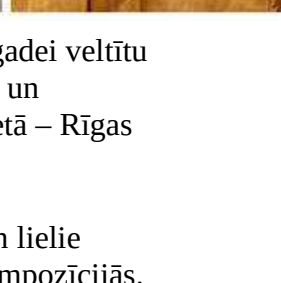
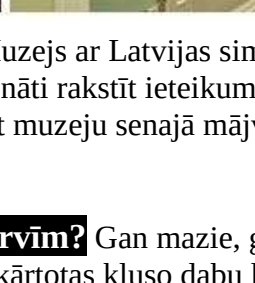
“Durvis uz latviešu tautu”

ievedīs izstādē “Ceļā uz latviešu tautu”, ļaujot izsekot sarežģītajam sentautu – kuršu, zemgaļu, sēļu, latgaļu un lībiešu konsolidācijas procesam.

“Durvis uz nākotni”

ļaus ielūkoties Rīgas pils muzeja daļas (kastelas) rekonstrukcijas plānu autoru - arhitektūras biroju “Sudraba arhitektūra” un “Mark arhitekti” radītajos rekonstruētās Rīgas pils vizualizācijas attēlos, ļaujot iztēloties, kā tā izskatīsies pēc vērienīgo atjaunošanas darbu veikšanas. Muzejs ar Latvijas simtgadei veltītu izstādi plāno atgriezties Rīgas pilī 2018. gadā. Apmeklētāji aicināti rakstīt ieteikumus un novēlējumus muzejam, gatavojoties atgriezties un atkal iekārtot muzeju senajā mājvietā – Rīgas pilī.

Zīmēšanas studija bērniem “Kas slēpjas aiz muzeja durvīm?” Gan mazie, gan lielle apmeklētāji varēs aplūkot dažādu vēstures periodu senlietas, izkārtotas kluso dabu kompozīcijās. Par sevi pārliecinātākie zīmētāji tās varēs skicēt. Būs arī iespēja izkrāsot īpaši Muzeju naktij sagatavotās krāsojamās lapas.

LNVM Muzeju nakts akcijā interesentus aicinās arī fotografēt, viņuprāt, interesantākos un nozīmīgākos ekspozīcijas priekšmetus un pievienot 1-3 fotogrāfijas muzeja sociālajos tīklos Twitter (@LV_vest_muzejs), Facebook (Latvijas Nacionālais vēstures muzejs), Instagram (@Nacionalais_vestures_muzejs) ar tēmturi #muz_nakts_LNVM. Trīs interesantāko fotogrāfiju autoriem tiks muzeja pārsteiguma balvas.

Pasākums

PROGRAMMA „DURVIS UZ BRĪVĪBU”

vieta: LNVM nodaļa TAUTAS FRONTES MUZEJS

Vecpilsētas ielā 13/15, Rīgā

laiks: 21. maijs, plkst. 19.00 – plkst. 01.00

Akcijas moto: “Tās bija jūsu cīņas un uzvaras, un nevienam jūs neesat par to pateicību parādā” (Džīns Šārps)

Plkst. 19.00 – plkst. 01.00. Muzeja ekspozīciju apskate.

Plkst. 19.00 – plkst. 24.00. Izzinošā orientēšanās spēle “Durvis uz brīvību” Muzeju salā Vecrīgā.

Plkst. 20.00, plkst. 22.00. Biedrības “Vēsturiskā atmiņa” filma “No solidaritātes līdz brīvībai”.

MUZEJU NAKTS

Pasākums

PROGRAMMA „ĀRAIŠU AIZDURVĒS”

vieta: LNVM nodaļa ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKAIS MUZEJPARKS

Āraiši, Amatas novads

laiks: 21. maijs, plkst. 19.00 – plkst. 01.00

Plkst. 19.00. Fotoizstādes „Āraišu durvis” atklāšana siena šķūnī.

Plkst. 19.00 – plkst. 22.00. Dzīve aiz ezerpils durtiņām.

Plkst. 19.00 – plkst. 21.00. Kas notiek aiz Āraišu vējdzirnavu durvīm?

Plkst. 21.30. Drabešu muižas durvis, durtiņas lukturīšu gaismā.

Plkst. 22.00. Koncerts „Tautasdziesmas kokļu skaņās” aiz Āraišu baznīcas durvīm.

Plkst. 23.00. Stāstu vakars „Speķamaize” Drabešu muižas Amatu mājā,

MUZEJU NAKTS

Pasākums

PROGRAMMA “82 DAUDERU DURVIS”

vieta: LNVM nodaļa “DAUDERI”

Sarkandaugavas ielā 30, Rīgā

laiks: 21. maijs, plkst. 19.00 – plkst. 01.00

Plkst. 19.00 – plkst. 01.00

“Dauderu” ekspozīciju un izstāžu apskate

Lielajā zālē – Rutas Appenas gleznu un apgleznotu durtiņu izstāde “Manas dvēseles ziedu durvis”.

Mazajā zālē – Tautas lietišķās mākslas studijas “Rezēda” mājas rotājumu izstāde “Saknes”.

Konkurss “Fotoorientēšanās “Dauderu” durvīs”.

Plkst. 19.00 – plkst. 22.00

Dažāda stila dejas un to meistarklases “Durvis uz veselu garu”.

Sporta spēles “Durvis uz veselu miesu” Dauderu dārzā no BJC “Laimīte”.

Plkst. 19.00 – plkst. 22.00

Radošās darbnīcas bērniem: Sejiņu apgleznošana “Atver fantāzijas durvis”, Radošā darbnīca “Durvis uz Dauderu pasaku karaļvalsti”.

Plkst. 20.00

Apslēpto dārgumu meklēšana Dauderu dārzā (6-12 gadus veciem apmeklētājiem).

Plkst. 20.00, 21.00 un 22.00

Ekskursijas Dauderu ekspozīcijās gida vadībā.

MUZEJU NAKTS

Bez maksas apmeklējums

18. maijā – Starptautiskajā Muzeju dienā un 28. maijā no plkst. 10.00 līdz plkst. 16.00 ikviens bez maksas var apmeklēt LNVM pamatekspozīcijas un izstāžu zāles Brīvības bulvārī 32, Rīgā. LNVM nodaļas Tautas frontes muzejs apmeklējums Vecpilsētas ielā 13/15, Rīgā, ir bez maksas.

ČSSR slepenpolicijas fotogrāfiju izstāde

Līdz 29. maijam LNVM izstāžu zālē apskatāma izstāde “Prāga caur slepenpolicijas objektīvu. 20. gs. 70.-80. gadu fotogrāfijas”, kas tapusi sadarbībā ar Čehijas Republikas vēstniecību Latvijā.

Uz izdrukām eksponētās fotogrāfijas savulaik uzņemtas sociālistiskajā Čehoslovākijā un to autori ir toreizējās ČSSR politiskās policijas jeb slepenpolicijas darbinieki – aģenti, kas, pildot darba uzdevumus, dokumentējuši gan cilvēkus, gan pilsētu, gan notikumus. Šo izstādi 2009.

gadā Čehijas Republikas ES Padomes prezidentūras ietvaros

veidojis Totalitārisma pētniecības institūts Prāgā. *Attēlā: fotogrāfija izstādē “Prāga caur slepenpolicijas objektīvu. 20. gs. 70.-80. gadu fotogrāfijas”.*

Izstāde “Mūšdienu Latvijas Republikas pilsētu un novadu apbalvojumi”

No 29. aprīļa līdz 10. novembrim Latvijas Republikas Saeimas bibliotēkā aplūkojama LNVM Numismātikas nodaļas Faleristikas un medaļu kolekciju galvenās glabātājas Laimas Grīnbergas veidota izstāde.

Latvijas Republikā bez oficiālajiem valsts apbalvojumiem pastāv arī dažādu ministriju, resoru, sabiedrisko organizāciju u.c. apbalvojumi, kurus pasniedz kā pateicību par nopelniem vai izcilību.

Savi apbalvojumi ir arī daudzām Latvijas pilsētām un novadiem. Tos piešķir novada ļaudīm, kuru darbs un ieguldījums īpaši izcelts un novērtēts.

Latvijas pilsētas domes un novadu pašvaldības augstākais apbalvojums ir goda nosaukums, kuru piešķir kopā ar apbalvojuma nozīmi, goda zīmi vai apbalvojuma medaļu (Salaspils Goda pilsonis, Alsungas novada Goda novadnieks, Goda Grobiņnieks u.c.). Pilsētu un novadu čaklākie ļaudis var tikt nominēti apbalvojumam Gada cilvēks (Gada Jēkabpilietis, Kandavas novada Gada labdaris, Vecumnieku novada Gada cilvēks u.c.), viņu pašreizējais darbs var tikt novērtēts arī ar Cildinājuma rakstu, Atzinības rakstu vai Pateicības rakstu.

Īpaša balva ir arī par Mūža ieguldījumu

(Par mūža devumu Nīcas novadam, Mūža ieguldījums). to piešķir par ilggadīgu, godprātīgu un izcilu darbu pilsētas vai novada labā vai arī sakarā ar nozīmīgu dzīves vai darba jubileju.

Attēlos: (pa kreisi) Jūrmalas pilsētas domes augstākais apbalvojums "Goda zīme", 2015. g.; (pa labi) Daugavpils pilsētas domes apbalvojums "Mūža ieguldījums", 2010. g. Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVM.

Latvijas vēstures ekspozīcijā jauna zāle “Latvieši svešumā (1944.–1990.)”

Noslēdzot pamatekspozīcijas izveidi LNVm pagaidu mājvietā Brīvības bulvārī 32, atklāta zāle par latviešu likteņiem ārpus Latvijas. Atkārtotā padomju okupācija 1944.–1945. gadā izraisīja masveidīgu – līdz 200 000 – Latvijas iedzīvotāju došanos bēgļu gaitās uz Rietumiem.

Jaunatklātajā ekspozīcijas daļā parādīti galvenie “Dzelzs priekšvara” Rietumu pusē dzīvojošo latviešu likteņa posmi un vērtības, kuras tiem bijušas nozīmīgas.

Vairums bēgļu 1945. gadā tika izvietoti pārvietoto personu (*displaced person* jeb “DP” (angļu val.)) nometnēs Vācijā. Bēgļu nometņu laiku jeb t.s. “mazo Latviju” raksturoja aktīva kultūras un sabiedriskā dzīve ar latviešu skolām, teātriem, biedrībām, koriem, daudzveidīgu grāmatniecību un presi. Ekspozīcijas zālē skatāmi priekšmeti, kuri kā dārga piemiņa no dzimtenes ņemti līdzī svešumā, kā arī darināti bēgļu nometnēs.

1947.–1950. gadā vairākums latviešu no Vācijas izceļoja un apmetās ASV (55 tūkst.), Austrālijā (21 tūkst.), Lielbritānijā (18 tūkst.), Kanādā (14 tūkst.) un citviet. Jaunajās mītnes zemēs,

neskatoties uz materiālajām grūtībām, latvieši īsā laikā atjaunoja aktīvu kultūras un sabiedrisko dzīvi. Ekspozīcijā piedāvāts ieskats Dziesmu svētku tradīcijas turpināšanā svešumā, kā arī atainota kultūras, izglītības un sabiedriskās dzīves pasākumu daudzveidība, kas apliecināja centienus saglabāt nacionālo identitāti. Aktīvākā un pašapzinīgākā latviešu daļa ievērojama daļu savu ienākumu un laika veltīja kultūras un sabiedriskās dzīves, baznīcu, skolu, mācību un atpūtas kompleksu uzturēšanai. Atainota arī Latvijas Republikas diplomātiskā un konsulārā dienesta vadītāja sūtņa Kārļa Zariņa darbība, iezīmēti galvenie latviešu politisko organizāciju darbības virzieni. Latvijas Republikas okupācijas neatzīšana rietumvalstīs, valsts juridiskās pēctecības nodrošināšana, protesti pret demokrātiskās pasaules piekāpšanos PSRS interesēm bija būtisks Latvijas

diplomātu un politisko organizāciju veikums, īpaši laikā, kad 20. gs. 60.–70. gadu mijā sāka uzlaboties demokrātisko valstu un PSRS vadītā Austrumu bloka attiecības.

Jauno ekspozīcijas zāli noslēdz īss ieskats svešumā un Latvijā dzīvojošo latviešu kontaktos. Vēstules, fotogrāfijas no pirmajām radnieku tikšanās reizēm dzimtenē 20. gs. 60.–70. gados, no rietumvalstīm sūtītie apģērbi, kafija, Latvijā pārrakstītās magnetofona lentes ar ASV latviešu mūziķu ierakstiem, rāda daudzveidīgos kontaktus starp latviešiem abās “Dzelzs priekšvara” pusēs, kuras PSRS varas iestādes uzskatīja par nevēlamiem un bīstamiem.

Attēlos: ieskats LNVm ekspozīcijas zālē “Latvieši svešumā 1944.–1990.” Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVm.

Muzeju apmeklē dažādu sabiedrības grupu pārstāvji

Latvijas Nacionālo vēstures muzeju aprīlī apmeklēja gan skolu jaunieši, papildinot skolā iegūtās zināšanas Latvijas vēstures ekspozīcijā, gan arī dažādu projektu dalībnieki, gan vēstures olimpiāžu uzvarētāji, gan karavīri, gan ģimenes ar bērniem. 2. aprīlī ciklā “Muzejs ģimenei” notika nodarbība “Stāsti par modi”, bet 24. aprīlī nodarbība “Svētdiena kopā ar Čipu un Capu”. 6. aprīlī muzejā viesojās Ozolnieku vidusskolas 6. klases skolēni Jelgavas pilsētas, Jelgavas un Ozolnieku novadu jauniešu iniciatīvas projekta “Nacionālo

dārgumu jaunatklāšana” ietvaros. Iniciatīva “Nacionālo dārgumu jaunatklāšana” paredz aicināt klases no Jelgavas pilsētas, Jelgavas un Ozolnieku novadiem iepazīt 20 objektus, kuru nosaukumā iekļauts vārds “nacionālais”. Ozolnieku vidusskolas skolēni ar klases audzinātāju apmeklēja muzejpedagoģisko programmu “Kā dzīvoja senie ļaudis”.

8. aprīlī projekta “Nordplus Junior 2015” ietvaros muzejā viesojās Gardenes pamatskolas, Šauļu Saules sākumskolas (Lietuva) un Kohtla-Jarves Tammiku skolas (Igaunija) 30 sākumskolas skolēni kopā ar skolotājiem. Gida vadībā tie aplūkoja izstādi “Nauda Latvijā”, zīmēja katrs savu eiro monētas un banknotes dizainu, kā arī kopā ar ekskursijas vadītāju iepazīna Latvijas vēsturi muzeja zālēs.

Savukārt 22. aprīlī, pēc svinīgās apbalvošanas ceremonijas, muzeja izstādes un pamatekspozīciju kopā ar saviem pedagogiem apskatīja 22. Vēstures valsts olimpiādes 9. un 12. klašu laureāti no dažādām Latvijas skolām. Gatavojoties olimpiādei, divas skolnieces jau iepriekš kopā ar muzejpedagoģēm Santu Cerbuli un Ilzi Miķelsoni bija iepazīnušas LNVM pamatekspozīcijas zāles, veltītas 19. un 20. gadsimta vēsturei. Arī Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas 9. klases skolniece Dārta Vijgriete, kura vēstures olimpiādē ieguva

atzinību, pateicoties savai skolotājai Ilgai Freimanei, bija jau iepazinusies ar muzeja ekspozīcijā izstādīto Latvijas vēstures stāstu.

14. aprīlī muzeju apmeklēja gandrīz 40 Nacionālo Bruņoto spēku Štāba bataljona karavīri, kuri gides Ievas Ozolas vadībā iepazīnās ar izstādi “Ceļā uz latviešu tautu”, bet Ilzes Miķelsones vadībā iepazīna ekspozīcijas zāles, kas veltītas Latvijas vēsturei līdz LR neatkarības pasludināšanai. *Attēlos: (augšā) jauniešu iniciatīvas projekta “Nacionālo dārgumu jaunatklāšana” dalībnieki; (vidū pa labi) projekta “Nordplus Junior 2015” dalībnieki; (lejā pa kreisi) NBS karavīri klausās LNVM gides Ievas Ozolas stāstījumā; (lejā pa labi) NBS karavīrus ar ekspozīciju iepazīstina LNVM gide Ilze Miķelsone. Foto: LNVM.*

Priekšlasījums par 50.-60. gadu padomju dizainu

16. aprīlī LNVM direktora vietniece krājuma darbā, mākslas vēsturniece Anita Meinarte savā stundu ilgajā lekcijā – prezentācijā iepazīstināja ar 20. gs. 50. un 60. gados Latvijā izgatavotajiem un ikdienā lietotajiem sadzīves priekšmetiem. Stāstījumu vēsturniece turpināja muzeja pamatekspozīcijas padomju ideoloģijas un interjera zālēs. Pasākumu apmeklēja gandrīz 20 interesenti, lielākoties jaunieši.

Attēlā: otrā no kreisās – Anita Meinarte, LNVM direktora vietniece krājuma darbā, muzeja ekspozīcijā kopā ar lekcijas apmeklētājiem. Foto: LNVM.

Tikšanās ar muzeju ekspozīciju veidotājiem

Izstrādājot atjaunoto Latvijas vēstures ekspozīciju, ar ko plānots atgriezties Rīgas pilī, muzeja Konferenču zālē notika tikšanās ar māksliniekiem un digitālo tehnoloģiju jomas speciālistiem, lai uzklautu viņu pieredzi, veidojot mūsdienīgas ekspozīcijas.

Mākslinieks Jānis Mitrēvics (*Dd studio*) stāstīja par to, kā izveidot muzeju no ieceres līdz realizācijai, bet mākslinieki Ingūna Elere un Holgers Elers, Jānis Buls (*H2E*) prezentēja savu pieredzi vēstījumā "Kvalitatīvs saturs + atbilstoša forma = izcila ekspozīcija".

Viesturs Šutko (*RIDemo*) runāja par digitālo mediju lomu muzeja ekspozīcijā, savukārt Mārtiņš Priedītis un Mārtiņš Bidiņš (*REVERIE Trading Group*), ar kuriem LNVM sadarbojās, veidojot izstādi "Dzintars – Baltijas dārgakmens", iepazīstināja ar savu prezentāciju "Ilgspējīga muzeja ekspozīcija un tehnoloģiju novitāte, pretstats vai savienojami jēdzieni?"

Sarunas gaitā tika diskutēts par ekspozīcijas iekārtošanas principiem, meklējot līdzsvaru starp krājuma priekšmeta izstādīšanu un digitālo tehnoloģiju iespējām. Pasākumā piedalījās LNVM speciālisti, Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Muzeju nodaļas vadītājs Jānis Garjāns, un Rīgas pils kastelas daļas atjaunošanas projekta vadītājs arhitekts Reinis Liepiņš (*Sudraba Arhitektūra*).

Attēlā: (augšā pa labi) Ingūna Elere, Jānis Buls, Holgers Elers (H2E), pirmais no labās LNVM direktors Arnis Radiņš; (vidū) Viesturs Šutko (RIDemo); (lejā pa labi) Mārtiņš Priedītis un Mārtiņš Bidiņš (REVERIE Trading Group). Foto: LNVM.

Mazo un lielo talkas „Dauderos”

21. aprīlī LNVM nodaļā “Dauderi” viesojās čakla talkotāju grupa no bērnu dārza “Mazā Pupa”. Mazie kopā ar lielajiem cītīgi strādāja – sagraba pērnā gada zāli un lapas, iestādīja rožu stādus, “Dauderu” dārza celiņos zīmēja kopīgu apsveikumu par godu latviešu kultūras mecenāta un kolekcionāra, “Dauderu” kolekcijas veidotāja Gaida Graudiņa 90. dzimšanas dienai.

Savukārt Lielās talkas dienā 23. aprīlī no plkst. 10.00 līdz plkst. 15.00 “Dauderos” talkoja 42 entuziasti, kuri sagraba pērnā gada zāli, lapas un zarus, iestādīja jaunus rododendrus, notīrīja dārza celiņus no sūnām. Noslēgumā talkotāji apskatīja “Dauderu” namu. Talkotāju vidū bija Rīgas Centrālās bibliotēkas Sarkandaugavas filiālbibliotēkas darbinieki un apmeklētāji, Rīgas 10. vidusskolas 6. klases skolēni un divi jaunsargi. *Attēlos: talkošana “Dauderos”. Fotografēja Olga Miheloviča, LNVM.*

Skolēnu pētniecisko darbu konkursa uzvarētāji “Dauderos”

Aizvadītajā gadā LNVM nodaļa “Dauderi” izsludināja skolēnu pētniecisko darbu konkursu „Sasniegumi saimniecībā, sabiedrībā, zinātnē, kultūrā un sportā manā novadā/pilsētā Latvijas Republikas laikā (1918.-1940.)”.

Aprīlī “Dauderus” apmeklēja pirmie uzvarētāji - J. Čakstes Liepājas pilsētas 10. vidusskolas 10. klase, skolnieces Loreta Jonkus un Roberta Gailīte prezentēja pētījumu “Kārļa Ulmaņa vārds Liepājas kultūras un izglītības celtnēs 1934.-1940.”. Savukārt Jersikas pamatskolas 5. klases skolēni izrādīja savu darbu “Skolas Jersikas pagastā no 1918.-1940. gadam”. Konkursa uzvarētāji saņem konkursa galveno balvu – bezmaksas braucienu uz Rīgu visai klasei un bezmaksas “Dauderu” apmeklējumu; piedaloties konkursa otrajā kārtā – arī iespēju iegūt abonementu žurnālu komplektam “Ilustrētā Junioriem + Vēsture + Zinātne”.

Konkursam finansiālo atbalstu sniedz latviešu kultūras mecenāts un kolekcionārs Gaidis Graudiņš.

Attēlos: (augšā) J. Čakstes Liepājas pilsētas 10. vidusskolas 10. klases skolnieces Loreta Jonkus un Roberta Gailīte prezentē savu pētniecisko darbu; (lejā) Jersikas pamatskolas 5. klase prezentē savu pētījumu. Fotografēja Olga Miheloviča, LNVM.

Ceļojošās izstādes skolām, bibliotēkām, sabiedriskām iestādēm

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs skolām, bibliotēkām, sabiedriskām iestādēm piedāvā šādas ceļojošās izstādes:

1. “Latvija: Tauta. Zeme. Valsts”;
2. “Latvija Brīvības cīņu laikā. 1918.–1921.”;
3. “Patiesība par Lielvārdes jostu?”;
4. “Rīgas naudai - 800”;
5. “Mēs, tauta”;
6. “Valsts prezidenta institūcija Latvijā”;
7. “Kas pagātni pētī, nākotni svētī. Pieminekļu valdei – 90”;
8. “Ceļā uz Latvijas brīvību”;
9. “Baltijas brīvības ceļš”.

Ceļojošo izstāžu eksponēšana – EUR 4,27 dienā. Izstādi uzliek un noņem muzeja darbinieki. Transportēšana iespējama vieglajā auto.

Muzejpedagoģiskās programmas un ekskursijas skolām 2015./2016. m.g.

LNVM muzejpedagoģiskās programmas un tematiskās ekskursijas

muzeja pamatekspozīcijā un izstāžu zālēs Brīvības bulvārī 32, Rīgā.

MUZEJPEDAGOĢISKĀS PROGRAMMAS (EUR 7,11)

1. **“Kas ir muzejs?”** (skolēni iepazīstas ar muzeja daudzveidīgajām funkcijām, ar senlietām, kuras glabājas muzejā, uzzina par dažādu muzeja speciālistu – arheologu, etnogrāfu, numismātu u.c. darba specifiku; darba lapas). 1.–6. kl.
2. **“Mana mīlākā rotaļlieta”** (skolēni uzzina, ar kādām rotaļlietām bērni spēlējās pirms 10, 100 un 1000 gadiem). S/sk.
3. **„Ceļojums laikā kopā ar Čipu un Capu”** (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni iepazīsies ar muzeja pamatekspozīciju no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām kopā ar mākslinieces Ditas Pencas radītajiem suņu tēliem – Čipu un Capu. Nodarbība balstīta uz muzeja izdevumu „Iepazīsties ar Latvijas Nacionālo vēstures muzeju! Ceļvedis Latvijas vēsturē no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām”). S/sk.
4. **“Kā dzīvoja senie ļaudis?”** (skolēni iepazīst Latvijas senvēsturi, kopā ar gidu veido laika līniju no priekšmetiem, kas raksturo akmens, bronzas un dzelzs laikmetu). 1.–6. kl.
5. **“Senā skola”** (skolēni uzzina, kā mācījās zemnieku bērni 19. gs. beigās – 20. gs. sākumā, iepazīst dažādus priekšmetus, kuri raksturo skolu pirms 100 un vairāk gadiem). S/sk., P/sk.
6. **“Latviešu gadskārtas”** (skolēni paplašina zināšanas par latviešu zemnieku sētā darāmajiem darbiem, gadskārtu svētkiem un ticējumiem). S/sk., P/sk.
7. **“Mana Latvija”** (skolēni uzzina par Latvijas dzimšanas dienu un Lāčplēša dienu; darba lapas). S/sk., P/sk.
8. **“Viduslaiku bruņinieki”** (skolēni iepazīst Rīgas pils vēsturi, bruņinieku ieročus, dzīvesveidu. Skolēniem ir iespēja iejusties nelielā bruņinieku svētku ainā, izmantojot viduslaiku tērpu un apbruņojuma atdarinājumus). P/sk.
9. **“Mode un uzvedības kultūra 17.–20. gs.”** (skolēni uzzina, kā gadsimtu laikā mainījās modes tendences un kuras no tradīcijām ir saglabājušās līdz mūsdienām; darba lapas). P/sk., V/sk.
10. **“Ražots Latvijā”** (skolēni iepazīst LR saimniecības, īpaši rūpniecības, attīstību). P/sk., V/sk.
11. **“Padomju cilvēka ikdienas dzīve. 20. gs. 40.–80. gadi”** (programmā izmantotas fotogrāfijas u.c. vēstures avoti no LNVM krājuma, darba lapas). P/sk., V/sk.
12. **“Gatavošanās eksāmenam”** (skolēni kopā ar gidu muzeja pamatekspozīcijā atkārtoti Latvijas vēstures pamattēmas; darba lapas). 9. kl. un 12. kl.
13. **“Latvija laika posmā no valsts dibināšanas līdz mūsdienām”** (vēstures notikumu un procesu apskats, izmantojot fotogrāfijas, rakstītos vēstures avotus un vēstures literatūru, lai gatavotos eksāmenam vēsturē). P/sk., V/sk.

TEMATISKĀS EKSKURSIJAS EKSPOZĪCIJĀ (AR DARBA LAPĀM) (EUR 8)

1. "Latvijas senvēsture. 11. g. t. pr. Kr.–1200. gads" (5 zāles);
2. "Livonija. 13.–16. gadsimts" (1 zāle);
3. "Latvijas teritorija un iedzīvotāji 16.–18. gadsimtā" (1 zāle);
4. "Kurzemes un Zemgales hercogiste 16.–18. gadsimtā" (1 zāle);
5. "Muižas un muižniecība 17.–19. gadsimtā" (1 zāle);
6. "Zemnieku tradicionālais dzīvesveids 19. gadsimtā" (3 zāles);
7. "Dzīvesvide un ikdiena 19. gadsimtā un 20. gadsimta sākumā" (1 zāle);
8. "Tehniskā modernizācija 19. gadsimtā un 20. gadsimta sākumā" (1 zāle);
9. "Latvieši 19. gs. otrajā pusē un 20. gs. sākumā: nacionālā pašapziņa, kultūra un sabiedriskā dzīve" (1 zāle);
10. "Latvijas Republika. 1918.–1940." (3 zāles);
11. "Latvijas Republikas okupācija un pievienošana PSRS. 1940.–1941." (1 zāle);
12. "Totalitāro okupācijas režīmu represijas pret Latvijas iedzīvotājiem. 1940.–1953." (1 zāle);
13. "Padomju vara Latvijā (1944. – 1985.)" (2 zāles);
14. "Valstiskās neatkarības atjaunošana. 1987.–1991." (1 zāle).

"Dauderu" muzejpedagoģiskās programmas Sarkandaugavas ielā 30, Rīgā.

"Dauderu" nama vēsture un interjers, vēstures liecības par Latvijas Republikas laiku (1918.–1940.) Gaida Graudiņa kolekcijā.

MUZEJPEDAGOGISKĀS PROGRAMMAS:

1. **"Dauderu pasakas"** (programma, kurā ar dažādu uzdevumu palīdzību skolēni iepazīstas ar latviešu folkloras mantojumu). S/sk., P/sk.
2. **"Dauderu stāsti"** (programma, kurā skolēni iepazīstas ar interesantiem un neparastiem priekšmetiem no Dauderu krājuma, to stāstiem). P/sk.

Tautas frontes muzejs Vecpilsētas ielā 13/15, Rīgā.

Latvijas Tautas frontes darba telpas, ekspozīcija par Trešo atmodu un LTF lomu Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanā.

Āraišu arheoloģiskā muzejparka muzejpedagoģiskās programmas

1. **"Akmens laikmets Latvijas teritorijā"** P/sk.
2. **"Izdzīvo teiku pasauli"** Pirmsskola, S/sk.

Informācija, ekskursiju un muzejpedagoģisko programmu pieteikšana:

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS Brīvības bulvārī 32, Rīgā.
Tālrunis: 67221357. Darba laiks: pirmdien – slēgts, otrdien – svētdien no 10.00 līdz 17.00.

LNVM nodaļa “DAUDERI” Sarkandaugavas ielā 30, Rīgā. Tālrunis: 67392229.
Darba laiks: pirmdien, otrdien – slēgts; trešdien - svētdien no 10.00 līdz 17.00.

LNVM nodaļa ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKAIS MUZEJPARKS Āraiši, Amatas novads.
Tālrunis: 64107080. Līdz 1. novembrim pirmdien – svētdien no 9.00 līdz 19.00.
No 1. novembra pirmdien, otrdien – slēgts, trešdien – svētdien no 9.00 līdz 16.00.

LNVM nodaļa TAUTAS FRONTES MUZEJS Vecpilsētas ielā 13/15, Rīgā.
Tālrunis: 67224502. Darba laiks: svētdien, pirmdien – slēgts; otrdien - sestdien no 10.00 līdz 17.00.
Ieeja bez maksas.

Muzejpedagoģisko programmu un ekskursiju apmeklējuma cenrādis:

- Skolēniem **EUR 0.75**, pieaugušajiem **EUR 3.00**.
- Muzejpedagoģiskās programmas vadīšana latviešu valodā un krievu valodā pirmskolas, sākumsskolas un pamatskolas grupām **EUR 7.11**.
- Muzejpedagoģiskās programmas vadīšana latviešu valodā vidusskolas grupām **EUR 7.11**.
- **Gida pakalpojumi muzeja ekspozīcijās un izstādēs latviešu valodā** un krievu valodā pirmskolas, sākumsskolas un pamatskolas grupām **EUR 8.00**.
- **Gida pakalpojumi muzeja ekspozīcijās un izstādēs krievu vai angļu valodā** vidusskolas grupām **EUR 15**.
- Grupām, kurās ir **vairāk par 10 cilvēkiem – atlaide 10%**.
- **Grupas vadītājam un 3 pavadošajām personām** apmeklējums **bez maksas**.
- **Pirmsskolas** vecuma bērniem **bez maksas**.

cenrādis

cenrādis			
	LNVN pamatekspozīciju, izstāžu un teritorijas apmeklējums		
1.1.	PAMATEKSPOZĪCIJAS APMEKLĒJUMS (ar PVN) EUR		
1.1.1.	Pieaugušajiem	1 persona	3,00
1.1.2.	Skolēniem	1 persona	0,75
1.1.3.	Studentiem, pensionāriem	1 persona	1,50
1.1.4.	Ģimenes biļete (1–2 pieaugušie ar 1–2 bērniem)	1 apmekl.	4,00
1.2.	MUZEJA VEIDOTAS IZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN) EUR		
1.2.1.	Pieaugušajiem	1 persona	3,00
1.2.2.	Skolēniem	1 persona	0,75
1.2.3.	Studentiem, pensionāriem	1 persona	1,50
1.2.4.	Ģimenes biļete (1–2 pieaugušie ar 1–2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmekl.	4,00
1.3.	VIESIZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN) EUR		
1.3.1.	Pieaugušajiem	1 persona	3,00
1.3.2.	Skolēniem	1 persona	0,75
1.3.3.	Studentiem, pensionāriem	1 persona	1,50
1.3.4.	Ģimenes biļete (1–2 pieaugušie ar 1–2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmekl.	4,00
1.4.	PAMATEKSPOZĪCIJAS UN MUZEJA VEIDOTU TEMATISKU IZSTĀŽU APMEKLĒJUMS (ar PVN) EUR		
1.4.1.	Pieaugušajiem	1 persona	4,50
1.4.2.	Skolēniem	1 persona	1,20
1.4.3.	Studentiem, pensionāriem	1 persona	2,20
1.4.4.	Ģimenes biļete (1–2 pieaugušie ar 1–2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmekl.	6,00
1.5.	Ekskursija muzeja krātuvē (grupā līdz 10 personām)	1 persona	15,00
1.6.	Gida pakalpojumi muzeja ekspozīcijās un izstādēs (grupā ne vairāk kā 30 personas) līdz 60 minūtēm		
1.6.1.	latviešu valodā	1 grupa	8,00
1.6.2.	svešvalodā (angļu, krievu, vācu valodā, izņemot krievu valodu 1.–9. klašu skolēniem)	1 grupa	15,00
1.6.3.	krievu valodā 1.–9. klašu skolēniem	1 grupa	8,00
1.7.	“DAUDERU” PARKA BRĪVDABAS IZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN) EUR		
1.7.1.	Pieaugušajiem	1 persona	3,00
1.7.2.	Skolēniem	1 persona	0,75
1.7.3.	Studentiem, pensionāriem	1 persona	1,50
1.7.4.	Ģimenes biļete (1–2 pieaugušie ar 1–2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmekl.	4,00
1.8.	TAUTAS FRONTES MUZEJA APMEKLĒJUMS – PAR BRĪVU		

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS (LNVM)

ir trešais vecākais muzejs Latvijā un vienīgais Latvijas vēstures muzejs pasaulē. Kopš dibināšanas 1869. gadā, LNVM ir kļuvis par lielāko latviešu tautas muzejisko vērtību krātuvī - tā kolekcijās ir vairāk nekā miljons priekšmetu: arheoloģiskajos izrakumos iegūtas senlietas, rotu un monētu depozi, tautastērpi, tradicionālie darbarīki, tautas lietišķās mākslas darinājumi, sadzīves priekšmeti, fotogrāfijas, dokumenti, kartes, gravīras, gleznas u. c. Latvijas vēstures liecības.

Muzeja misija ir Latvijas valsts un tautas interesēs vākt, saglabāt, pētīt un popularizēt Latvijas un pasaules garīgās un materiālās kultūras liecības no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām, kam ir arheoloģijas, etnogrāfijas, numismātikas, vēstures vai mākslas vēstures nozīme. LNVM organizē izstāžu darbību Latvijā, veido ceļojošās izstādes, sadarbojas ar Latvijas skolām, iestādēm, izdod rakstu krājumus un citas publikācijas.

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja nodaļas ir Āraišu arheoloģiskais muzejparks, "Dauderi" un Tautas frontes muzejs.

ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKO MUZEJPARKU veido 9.-10. gs. latgaļu nocietināta dzīves vieta – ezerpils (valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis) un tās rekonstrukcija, 14.-17. gs. viduslaiku pilsdrupas (valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis), un teritorija ar akmens un bronzas laikmeta mājokļu rekonstrukcijām, kuri izvietoti 12 ha lielā teritorijā Āraišu ezera krastā netālu no Cēsīm. Kopš 20. gs. 90. gadu sākuma to attīstīja kā Baltijā pirmo brīvdabas arheoloģisko muzeju. Citu līdzīgu muzeju vidū Eiropā Āraišu arheoloģiskais muzejparks izceļas ar unikāliem arheoloģiskiem atradumiem, rekonstrukcijas atrašanos oriģinālā vidē un Vidzemei raksturīgo, labi saglabājušos kultūrvēsturisko ainavu, kas pozitīvi kontrastē ar mūsdienu urbāno vidi.

"DAUDERI" izvietoti vēsturiskā ēkā Sarkandaugavā - bijušā "*Waldschlösschen*" īpašnieka Ādolfa fon Bingnera ģimenes villā. Jau laikabiedri to atzinuši par vienu no glītākajām Rīgas privātmājām. No 1937. līdz 1940. gadam tā kalpoja par Valsts un Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa vasaras rezidenci. Pateicoties trimdas mecenāta un kolekcionāra Gaida Graudiņa ieinteresētībai, 1990. gadā tika izveidots Latvijas Kultūras muzejs "Dauderi". 2010. gadā muzejs kļuva par LNVM nodaļu. "Dauderi" piedāvā ne vien izstādes, bet arī izīrē telpas un brīvdabas teritoriju dažāda rakstura pasākumiem.

TAUTAS FRONTES MUZEJS ir viena no Latvijas jaunāko laiku vēstures liecību krātuvēm, kurā atrodams unikālu priekšmetu un dokumentu kopums, kas vēstī par Latvijas tautas neatkarības centieniem 20. gadsimta nogalē, kas tautas atmiņā iemūžināta kā Latvijas trešā Atmoda. Muzejs glabā vēsturiskās liecības par lielāko Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas perioda tautas kustību – Latvijas Tautas fronti, atainojot Atmodas laika vēsturiskos procesus, notikumus un to dalībniekus.

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS INTERNETĀ

LNVM

<http://www.lnvm.lv>

<http://www.facebook.com/latvijasnacionalais.muzejs>

https://twitter.com/LV_vest_muzejs

YouTube.com – LatvijasNacionālais_vēstures_muzejs LNVM

Instagram: Nacionalais_vestures_muzejs

<http://www.draugiem.lv/www.lnvm.lv>

ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKAIS MUZEJPARKS

<http://www.lnvm.lv>

<http://www.facebook.com/araisi.lakefortress>

<https://twitter.com/araisimuseum>

flickr.com – Araisi Iron Age Lake Fortress; vimeo – AraisiLake fortress

“DAUDERI”

<http://www.lnvm.lv>

https://twitter.com/Dauderi_LNVM

<http://www.facebook.com/dauderi.lnvm>

<http://www.draugiem.lv/www.dauderi.lv>

TAUTAS FRONTES MUZEJS

<http://www.lnvm.lv>

twitter – frontes_muzejs_LNVM

facebook – LNVM Tautas frontes muzejs

© Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, 2016